מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את חלקי עץ האחריות ומשמעותם
- לזהות מעגלי אחריות שונים בחיים
- לתרגל חשיבה על מעשים של אחריות בכל מעגל

גרסת חנ"מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א' – הבנת חלקי העץ

1. ב – ערכים שחשובים לי
2. ג – אני - השם או הסמל האישי
3. ג – שלושה

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – קו האדמה מצויר בשליש התחתון של הדף
2. נכון – הענפים כוללים אני, משפחה, חברים וכיתה, קהילה וסביבה

חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

1. שורש
2. סמל
3. אחריות

חלק ד' – התאימו בין חלק העץ לתפקידו

1 – ב (ערך שמחזיק אותי)
2 – א (השם או הסמל האישי שלי)
3 – ד (מעגל אחריות בחיים)
4 – ג (מעשה שכבר עושים)

חלק ה' – סדרו את שלבי יצירת העץ

1. משרטטים קו אדמה בשליש התחתון של הדף
2. מציירים שורשים וכותבים עליהם ערכים
3. בגזע כותבים שם או מציירים סמל אישי
4. מציירים ענפים ומוסיפים עליהם עלים

חלק ו' – כתיבה אישית

1. תשובה אישית הכוללת שלושה ערכים כמו יושר, נתינה, כבוד עם הסבר קצר לכל אחד

כרטיס יציאה – מה לחפש

- שורשים מסמלים ערכים שחשובים לתלמיד/ה
- למשל: אני, משפחה, כיתה, קהילה, עולם - כל שתי תשובות נכונות מקובלות
- צבע אחד למעשים שכבר עושים, צבע שני למעשים שרוצים להוסיף

טיפים להפעלה:

- אפשר להציג דוגמת עץ מצויר על הלוח לפני התחלת הדף כדי להמחיש את המושגים
- כדאי לחבר את תרגיל הכתיבה האישית לפעילות היצירה בכיתה כהכנה לפני הציור בפועל
- בחלק ההתאמה אפשר לבקש מהתלמידים לצייר חץ במקום לכתוב, להקלה על תלמידים מתקשים

דף תרגול: עץ האחריות

דף התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

עץ האחריות הוא פעילות יצירה שבה כל חלק בעץ מסמל משהו: השורשים הם ערכים, הגזע הוא אני, והענפים הם מעגלי אחריות שונים. בדף הזה נתרגל את המושגים האלה.

בנק מילים: אחריות | סמל | שורש

1 חלק א' – הבנת חלקי העץ

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה מסמלים השורשים בעץ האחריות?

א) מעשים שכבר עשינו ב) ערכים שחשובים לי ג) שמות של חברים

2. מה מסמל הגזע בעץ?

א) ערך ב) עלה ג) אני - השם או הסמל האישי

3. כמה שורשים לפחות צריך לצייר בעץ?

א) אחד ב) שניים ג) שלושה

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	קו האדמה מצויר בשליש העליון של הדף	☐	☐
2	אחד ממעגלי האחריות בענפים הוא קהילה	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

השלימו את המילה החסרה.

1. על כל _____ כותבים ערך שמחזיק אותי

2. בגזע כותבים את השם או מציירים _____ אישי

3. כל ענף בעץ הוא מעגל _____

4 חלק ד' – התאימו בין חלק העץ לתפקידו

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. שורש	___	**א.** השם או הסמל האישי שלי
2. גזע	___	**ב.** ערך שמחזיק אותי
3. ענף	___	**ג.** מעשה שכבר עושים
4. עלה בצבע אחד	___	**ד.** מעגל אחריות בחיים

5 חלק ה' – סדרו את שלבי יצירת העץ

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	בגזע כותבים שם או מציירים סמל אישי
☐	מציירים ענפים ומוסיפים עליהם עלים
☐	משרטטים קו אדמה בשליש התחתון של הדף
☐	מציירים שורשים וכותבים עליהם ערכים

6 חלק ו' – כתיבה אישית

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. בחרו שלושה ערכים שהייתם כותבים על השורשים שלכם, והסבירו בקצרה למה בחרתם בהם

כרטיס יציאה

מה מסמלים השורשים בעץ האחריות?

ציינו שני מעגלי אחריות שמופיעים בענפים

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀